

SINTEZA PROGRAMULUI PNL PENTRU IEȘIREA DIN CRIZĂ ȘI RELUAREA CREȘTERII ECONOMICE

Criza românească este marcată, în primul rând, de reducerea dramatică a produsului intern brut, precum și de scăderea brutală a nivelului de trai. După primul trimestru al anului 2010, economia românească continuă să fie în recesiune. Această contracție este însoțită de dublarea numărului de șomeri. Influența directă a creșterii șomajului asupra bugetului ajutorului de șomaj va fi, în 2010, cu 1 miliard de euro mai mare decât în 2008. Costul șomajului asupra bugetului consolidat va fi de peste 2,5 miliarde de euro.

Anul 2010 înregistrează recorduri fără precedent în ceea ce privește deficitul bugetar, care în trimestrul I 2010 este, în termeni nominali, cel mai mare, pentru această perioadă a anului, din întreaga istorie a României, de cca. 2 miliarde de euro. Fără măsuri rapide și severe de ajustare, deficitul bugetului consolidat va depăși, la sfârșitul anului 2010 9% din PIB (11 miliarde de euro).

Datoria publică a crescut de la 21,7% din PIB în 2008 (față de 22% în 2004), la peste 30% din PIB în 2009 și risca să ajunga la peste 36% din PIB în 2010, ceea ce ar însemna o creștere de peste 20 miliarde de euro. Aceasta ar duce, practic, la o dublare a datoriei cumulate în toată perioada tranziției. Faptul că această creștere uriașă a datoriei publice are loc în condiții de recesiune face ca ea să devină nesustenabilă.

Lipsit de responsabilitate și de viziune și copleșit de panică, Guvernul, în frunte cu primul sau ministru en-titre Traian Băsescu, a anunțat un pachet de măsuri care prevede, în principal, reducerea în termeni nominali a veniturilor salariale ale bugetarilor cu 25%, precum și reducerea pensiilor și ajutoarelor sociale cu 15%. Pachetul prezidențial cuprinde, de asemenea, o serie de măsuri de creștere a fiscalității. Toate acestea vor duce la scăderea veniturilor a peste 9 milioane de cetățeni români, pentru majoritatea lor dincolo de pragul de suportabilitate, la scăderea consumului, cu influență negativă asupra sectorului privat, precum și la creșterea șomajului.

Acest așa-zis program va vlăgui și mai mult economia, afectată de lipsa oricăror măsuri anticriza în cursul anului 2009, va crea dezordine socială și va agrava declinul economic. În aceste condiții, în scurt timp vom asista la noi măsuri de ajustare a dezechilibrelor bugetare, făcând de neevitat o majorare a impozitelor directe și a taxei pe valoare adăugată, situație de neacceptat, în opinia Partidului Național Liberal, pentru cetățenii României.

Iată de ce Partidul Național Liberal respinge acest pachet de măsuri ca fiind un răspuns inadecvat la provocările realității. **O reducere mecanică, fără discernământ, a cheltuielilor salariale și sociale ale bugetului, nu poate fi o măsură înțeleaptă. PNL consideră că actualul impas poate fi depășit printr-o acțiune de ansamblu pe trei direcții: stimularea investițiilor, creșterea veniturilor bugetare și redimensionarea rolului statului.**

Partidul Național Liberal propune un Program de Urgență pentru ieșirea din actuala criză și reluarea creșterii economice. Acest program își propune ca orizont de timp imediat încadrarea în țintele stabilite în Acordul revizuit cu Fondul Monetar Internațional, în condițiile în care nu sunt abandonate măsurile reformatoare. Prin Programul PNL sunt propuse măsuri ferme de modernizare a sistemelor publice și de creștere a rolului activ, stimulator, al bugetului. Această asumare strategică

pentru anul 2010 creează premisele ca anul 2011 să devină anul relansării economice, oferind condiții pentru ameliorarea nivelului de trai al populației.

În consecință, obiectivele asumate de PNL prin Programul de Urgență sunt următoarele:

- A) Crearea unui cadru favorabil mediului economic și promovarea unor măsuri sectoriale cu efect de antrenare a economiei;**
- B) Reducerea cheltuielilor publice prin restructurarea cheltuielilor bugetare și redimensionarea rolului statului și nu prin reducerea salariilor și pensiilor bugetare. Se va avea în vedere încadrarea în ținta de deficit convenită cu FMI, de 6,8% din PIB pentru anul 2010 ;**
- C) Creșterea veniturilor bugetare precum și reducerea evaziunii fiscale;**
- D) Eficientizarea sistemului de management și control pentru creșterea absorbției fondurilor europene.**

PACHETUL DE MĂSURI IMEDIATE PROPUSE DE PNL

A.CREAREA UNUI CADRU FAVORABIL MEDIULUI DE AFACERI

În viziunea liberală, susținerea mediului de afaceri reprezintă singura soluție pentru relansarea economică, pentru crearea locurilor de muncă, pentru consolidarea bugetar-fiscală și pentru ameliorarea nivelului de trai.

- a) Menținerea actualului sistem fiscal.** Aceasta înseamnă, în primul rând, menținerea cotei unice de 16%, care a constituit unul din principalele motoare ale dezvoltării economice în perioada 2005 – 2008, fiind considerată de mediul de afaceri drept cea mai importantă măsură fiscală luată în perioada de tranziție. Suntem, de asemenea, împotriva creșterii cotei standard de TVA de 19%. Orice majorare de TVA va conduce la scăderea consumului, va pune în pericol atingerea țintei de inflație și va afecta categoriile cele mai sărace ale populației, aflate deja la limita suportabilității;
- b) Anularea impozitului minim,** măsură care a lovit, mai ales, micii întreprinzători, antrenând un mare număr de radieri, lichidări ori suspendări de IMM-uri (aproape 200.000 în 2009);
- c) Reducerea TVA** pentru construcțiile și tranzacțiile de locuințe noi la 5%, pentru stimularea industriei construcțiilor și a pieței imobiliare;
- d) Reșezarea redevențelor și taxelor de concesiune,** ceea ce ar putea dubla veniturile statului din aceste surse;
- e) Introducerea taxării inverse** pentru produsele agro-alimentare și pentru lucrările de construcții – montaj, cu efect în ceea ce privește reducerea evaziunii fiscale;
- f) Reducerea integrală a impozitului pe venit și a cotelor de contribuții sociale** pentru întreaga perioadă a anului 2010, pentru angajatorii care creează locuri de muncă și angajează persoane aflate de peste trei luni în șomaj. În anul 2011 reducerea cotelor de contribuții sociale se va situa la un nivel de 50%;

- g) **Scutirea de impozitare a dividendelor** care vor fi reinvestite și care conduc la crearea de noi locuri de muncă;
- h) **Achitarea obligațiilor în termen de maxim 30 de zile** de la data scadentei, de către toate instituțiile din administrația centrală și locală către furnizori. Acest set de măsuri va fi însoțit de un mecanism de compensare în cadrul aceluiași buget precum și de emiterea unui “certificat de garantare” de către instituțiile publice debitoare, pentru asigurarea finanțării de către instituțiile bancare;
- i) **Capitalizarea CEC -BANK**, mărind astfel resursele de creditare utilizate la finanțarea cu prioritate a IMM-urilor;
- j) **Capitalizarea EXIMBANK**, pentru promovarea exporturilor și diversificarea instrumentelor de asigurare și garantare a operațiunilor de export;
- k) **Capitalizarea Fondului Național de Garantare a IMM – urilor;**
- l) **Aplicarea unui program de susținere a pieței de capital;**
- m) Instituirea, în colaborare cu Banca Națională a României, a unui mecanism de atragere, prin sistemul bancar românesc, de linii de finanțare de la instituțiile financiare internaționale cu destinația creditării întreprinderilor mici și mijlocii;
- n) **Asumarea angajamentului politic ca totalul cheltuielilor de investiții să fie mai mare decât deficitul bugetului consolidat.** Astfel va exista garanția că împrumuturile sunt îndreptate exclusiv către investiții, creând și resursele de rambursare a lor.

Creșterea deficitului bugetar se va face exclusiv pentru:

- **investiții publice în infrastructură;**
- **cofinanțarea fondurilor europene;**
- **parteneriat public privat;**
- **capitalizarea instituțiilor financiare ale statului, inclusiv a fondurilor de garantare;**
- **îmbunătățirea managementului IMM-urilor;**
- **ajutor de stat pentru mari proiecte investiționale.**

Alături de stimularea mediului de afaceri sunt necesare și o serie de măsuri care să aibă efect de antrenare în economie. Astfel, **mediul de afaceri trebuie susținut și prin politici publice elaborate pentru sectoarele importante cum ar fi agricultura (ex. sistemele de irigații și cele de preluare a recoltei), energia, transporturile și mediul.** De asemenea, este necesară elaborarea și adoptarea unei noi politici industriale în concordanță cu cerințele Pieței Interne a Uniunii Europene

B. REFORMA CHELTUIELILOR PUBLICE

- a) **Reducerea aparatului birocratic**

Restructurarea administrației publice centrale prin:

- Reducerea numărului de ministere în funcție de tipul politicilor publice pe care le realizează;
- Reducerea, în continuare, a numărului de agenții care trebuie să urmărească, pe de o parte, tipul de activitate pe care o prestează (autorizare, reglementare, control etc.), iar, pe de altă parte, să respecte principiul autonomiei funcționale sau independenței, și evitarea conflictului de interese;
- Unificarea caselor naționale de asigurări de sănătate (Casa Ordinii Publice, Siguranței Naționale și Autorității Judecătorești, Casa Națională de Sănătate a Ministerului Transporturilor și CNAS);
- Reorganizarea stucturilor teritoriale din subordinea ministerelor și agențiilor guvernamentale la nivel regional;
- Reducerea aparatului prefecturilor la care se vor păstra în principal atribuții în domeniul controlului de legalitate.

Restructurarea administrației publice locale prin:

- generalizarea standardelor de costuri și de personal pe baza unor criterii de performanță și mărirea unității administrativ - teritoriale;
- desființarea structurilor deconcentrate în majoritatea domeniilor. Astfel, inspectoratele și direcțiile județene din domeniile educației, sănătății, culturii, agriculturii etc. vor fi desființate și atribuțiile lor vor fi transferate autorităților locale;
- Utilizarea fondului de rulment al autorităților publice locale numai pentru investiții (măsura temporară 2010 – 2011).

b) Reducerea cheltuielilor bugetare și stoparea risipei, prin ajustarea unor capitole de cheltuieli:

- **Reducerea cu 50% a cheltuielilor prevăzute în legea bugetară cu:**
  - o Achiziții de imobile, dotări independente;
  - o Elaborarea studiilor de fezabilitate și de fezabilitate;
  - o Deplăsări, detașări, transferuri;
- **Reducerea cu 25% a cheltuielilor prevăzute în bugetul de stat cu bunuri și servicii (protocol, carburanți, poștă, telecomunicații)**
- Instituirea prin lege a obligativității realizării de către autoritățile publice locale de investiții, în primul rând în domenii prioritare (alimentare cu apa, tratarea apelor uzate, canalizare, transport, sănătate și educație); orice investiție va fi aprobată numai după finalizarea celor din domeniile menționate (mai ales în situațiile în care acestea reprezintă angajamente ale României față de UE);
- Instituirea obligativității ca instituțiile publice centrale și locale să elaboreze proiectele de investiții cu respectarea cerințelor aplicabile proiectelor finanțate din

fondurile europene, cuprinzând în finanțarea acestora, în mod obligatoriu, și o cotă parte de finanțare europeană;

- Organizarea de licitații la nivel central pentru obiectivele de investiții, bunuri și servicii pentru toate structurile din subordine sau în coordonare, măsură ce va avea ca efect reducerea cu cca 30% a cheltuielilor la nivelul bugetului consolidat;
- Plata prin card a pensiilor în mediul urban, pentru reducerea cheltuielilor poștale;
- Modificarea cadrului legislativ referitor la achizițiile publice în ceea ce privește:
  - posibilitatea semnării contractelor de achiziții publice odată cu decizia autorității contractante de atribuire a contractelor (după expirarea termenului legal de contestare și soluționarea acestora de către autoritatea contractantă);
  - înființarea, în cadrul Curților de Apel, a unor complete de judecată specializate în domeniul achizițiilor publice, sprijinite de un corp de experți acreditați în domeniul achizițiilor publice; instituirea unui sistem de amenzi aplicabile autorităților contractante în cazul în care decizia acestora se invalidează de către instanță;
  - în vederea eliminării ofertelor sub/supraevaluate, stabilirea și impunerea unui algoritm de eliminare a prețurilor neobișnuit de scăzute/mari;
  - definirea clară a modului în care se pot modifica contractele de achiziții.

c) Redimensionarea rolului statului prin reducerea atribuțiilor sale și transferarea acestora către mediul privat prin:

- Scoaterea din sfera de cuprindere bugetară a unor instituții de autorizare și certificare, cu păstrarea acestora sub controlul autorităților de reglementare;
- Crearea Camerelor agricole și transferarea atribuțiilor specifice ale statului către acestea;
- Stimularea privatizării în domenii precum educația, sănătatea, cercetarea.

C. CREȘTEREA VENITURILOR BUGETARE ȘI REDUCEREA EVAZIUNII FISCALE

O politică eficientă în acest domeniu poate oferi resurse considerabile îmbunătățirii execuției bugetare. Conformarea voluntară a scăzut de la 83% în 2008 la 72% în 2009. Fiecare procent de creștere a conformării voluntare asigură un plus de jumătate de miliard de euro la veniturile bugetare.

Măsurile imediate pe care le propune Partidul Național Liberal în acest domeniu sunt:

- a) Introducerea unor bonificații de 5% din valoarea obligațiilor fiscale pentru contribuabilii care își plătesc taxele la termen;
- b) Reducerea majorărilor de întârziere la plata obligațiilor fiscale, către Bugetul General Consolidat la 0,02% pe zi, corelat cu nivelul anual al dobânzii de referință al Băncii Naționale a României;

- c) Continuarea procesului de informatizare al ANAF și finalizarea centralizării bazelor de date și interconectarea sistemelor IT cu cele ale caselor de asigurări sociale (pensii și sănătate);
- d) Reforma structurilor de control și inspecție fiscală din subordinea ANAF (inspecție fiscală, garda financiară, antifraudă și supraveghere vamală), prin unificarea acestora într-o singură structură de control antifraudă, eliminând suprapunerile în verificarea contribuabililor precum și interpretarea și aplicarea diferită a legislației fiscale;
- e) Utilizarea brigăzilor multilaterale de control din statele UE în ceea ce privește operațiunile de import intracomunitar cu bunuri;
- f) Utilizarea unor echipe internaționale, specializate în control vamal în zonele de risc de la frontiera cu țări nemembre ale Uniunii Europene;
- g) Elaborarea unui nou act normativ privind colectarea unificată a impozitului pe salarii și a contribuțiilor sociale, precum și implementarea **declarației unice**.

D. EFICIENTIZAREA SISTEMULUI DE MANAGEMENT ȘI CONTROL PENTRU CREȘTEREA ABSORBȚIEI FONDURILOR EUROPENE, PRIN:

- externalizarea unor funcții atribuite în prezent administrației publice centrale, în baza prevederilor actelor normative europene (ex. funcția de plată);
- asigurarea transferului de fonduri în mod direct, de la nivel central către contractori, evitând astfel un circuit financiar prelungit;
- acordarea avansului pentru IMM-uri și autorități publice locale se va realiza fără obligația prezentării garanției de avans, dar cu obligația efectuării plăților din contul de avans doar pentru facturi aferente proiectului aprobat;
- verificările cheltuielilor pentru proiectele publice se vor realiza după efectuarea integrală a plăților, asigurând astfel un rulaj ridicat al fondurilor publice;
- fondurile europene se vor derula fie prin trezoreria statului, fie prin bănci comerciale (la dobânda de piață), și nu prin Banca Națională a României;
- realizarea de analize economico-financiare pentru proiectele publice de investiții și acordarea contribuției bugetului de stat, în completare, în funcție de capacitatea de cofinanțare a beneficiarului final;
- posibilitatea acordării unui bonus financiar (creșterea contribuției publice naționale) pentru situațiile în care proiectele europene sunt finalizate în avans față de termenele contractuale.

Aplicarea hotărâtă a acestui Program va asigura echilibrul finanțelor publice, ajustarea deficitelor și relansarea economică. Programul nostru, spre deosebire de al celorlalte partide politice parlamentare, nu-și propune să scadă veniturile populației, așa cum propune PD-L, și nici să crească fiscalitatea, așa cum dorește PSD. În aceste momente grele pentru România, PNL își reafirmă opțiunile de dreapta care constau în stimularea inițiativei private în slujba binelui public și în așezarea instituției numite cetățean în centrul tuturor politicilor sale.